

De Aosta-vallei: een paradijs voor lepidopterologen, addendum 8 (Lepidoptera) *

Marcel FAQUAET

Van 25 juli tot 8 augustus 1992 trokken we naar de Aosta-vallei om er uitsluitend nachtvinders te observeren. De weersomstandigheden waren er nooit beter. Tijdens elke nachtvangst (met licht) besmeerden we bomen en palen met een lokmiddel; veel soorten kwamen erop af.

Vetan

Weer kregen we van het gemeentebestuur van Saint-Pierre de toestemming om de niet-verharde wegen te gebruiken boven Vetan. Daar staan enkele boerderijen verspreid in de Alpen : o.a. Toules 1919 m, Loe 1980 m, Pesse 2003 m, Vergian 2106 m, Gran Arpilles 2120 m, Le Crotte 2392 m en Chaz Creuse 2403 m. We trokken twee keer naar grote hoogte om er alpiene soorten te zoeken. De almen op deze hoogten worden door koeien afgegraasd uitsluitend in de maand augustus tot hoogstens begin september, want vanaf dan valt op deze hoogte reeds de eerste sneeuw en kan het er zeer koud zijn, tot -10°C.

Val de Rhêmes (Rifugio Benevolo)

Op 6 augustus trokken we overdag naar de Val de Rhêmes, om in de omgeving van de Rifugio Benevolo (2285 m) *Grammia quenselii* Paykull te zoeken, helaas zonder resultaat. We zagen wel enkele andere overdag vliegende nachtvinders, zoals : *Caloplusia hochenwarthi* Hochenwarth, *Setina aurita ramosa* Fabricius, *Chelis simplonia* Boisduval en *Malacosoma alpicola* Staudinger.

Dagvlinders

Op 27 juli ontdekten we een nieuwe vindplaats van *Polyommatus (Agrodiaetus) humedasmae* Toso & Balletto. We observeerden, iets lager dan Saint-Nicolas, op ca. 1100 m hoogte een mannetje op een droge helling fouragerend op *Sedum*.

Nachtvinders

Bezochte biotopen

25 juli: Cerellaz (1200 m); 26 juli: Le Crotte (2400 m); 27 juli: Evian (1000 m); 28 juli: Col de Joux (2000 m); 30 juli: Clavel (1300 m); 31 juli: Avise (900 m); 1 augustus: Pallu (550 m); 2 augustus: Vens-Hoog (1850 m); 3 augustus: Vens-Laag (1700 m); 4 augustus: Chaz Creuse (2400 m); 5 augustus: Cerellaz, uitsluitend lokmiddel; 6 augustus: Val de Rhêmes (Benevolo) (2300 m).

Waargenomen soorten

De soorten, gevolgd door een cijfer, worden achteraan becommentarieerd.

Hepialidae

Triodia sylvina Linnaeus.

(*) Zie *Phegea* 15: 47-59, 91-107, 131-144, 195-208; 16: 85-92; 17: 27-30, 145-159; 19: 39-42, 113-116; 20: 69-73; 21: 65-69.

Lasiocampidae

Lasiocampa trifolii Denis & Schiffermüller, *Malacosoma castrensis* Linnaeus, *M. alpicola* Staudinger (1).

Sphingidae

Sphinx ligustri Linnaeus, *Hyloicus pinastri* Linnaeus, *Smerinthus ocellata* Linnaeus, *Hyles euphorbiae* Linnaeus, *H. vespertilio* Esper, *Deilephila porcellus* Linnaeus, *Macroglossum stellatarum* Linnaeus.

Drepanidae

Cilix glaucata Scopoli, *Drepana falcataria* Linnaeus.

Geometridae

Scopula rubiginata Hufnagel, *Idaea rufaria* Hübner, *I. degeneraria* Hübner (2), *Horisma calligraphata* Herrich-Schäffer, *Rheumaptera montivagata* Duponchel (3), *Eupithecia icterata* de Villers (4), *E. pimpinellata* Hübner (5), *Aplocera praeformata* Hübner, *Semiothisa artesiarum* Denis & Schiffermüller (6), *Synopsis sociaria* Hübner, *Ascotis selenaria* Denis & Schiffermüller (7), *Catascia dilucidaria* Denis & Schiffermüller (8).

Notodontidae

Tritophia tritophus Denis & Schiffermüller.

Arctiidae

Setina aurita ramosa Fabricius, *Pelosia muscerda* Hufnagel (9), *Eilema lutarella* Linnaeus, *Coscinia cribraria* Linnaeus, *Rhyparia purpurata* Linnaeus, *Phragmatobia fuliginosa* Linnaeus, *Chelis maculosa* Gerning.

Noctuidae

Euxoa tritici Linnaeus, *E. nigricans* Linnaeus, *E. aquilina* Denis & Schiffermüller, *E. decora simulatrix* Hübner, *E. recussa* Hübner, *Agrotis simplonia* Geyer, *A. clavis* Hufnagel, *A. crassa* Hübner, *Euxoa culminicola* Staudinger, *Ochropleura vallesiaca* Boisduval (10), *Ogygia forcipula* Denis & Schiffermüller, *O. signifera* Denis & Schiffermüller, *O. candelsequa* Denis & Schiffermüller, *O. musiva* Hübner (11), *Eugnorisma depuncta* Linnaeus, *Standfussiana lucernea cataleuca* Boisduval, *Rhyacia griseescens* Fabricius, *Chersotis ocellina* Denis & Schiffermüller (12), *C. alpestris* Boisduval, *C. multangula* Hübner, *C. cuprea* Denis & Schiffermüller (13), *C. fimbriola* Esper (14), *Noctua janthe* Borkhausen, *Epilecta linogrisea* Denis & Schiffermüller, *Diaris mendica* Fabricius, *Xestia speciosa* Hübner, *X. ashworthi* Doubleday, *X. baja* Denis & Schiffermüller, *Discestra marmorosa microdon* Guenée, *Hada proxima* Hübner, *H. nana* Hufnagel, *Polia serratilinea* Treitschke, *Sideridis anapeles* Nye, *Heliophobus kitti* Schawerda (15), *H. reticulata* Goeze, *Mamestra suasa* Denis & Schiffermüller, *M. pisi* Linnaeus, *M. biren* Goeze, *M. bicolorata* Hufnagel, *M. dysodea* Denis & Schiffermüller, *Hadena rivularis* Fabricius, *H. perplexa* Denis & Schiffermüller, *H. compta* Denis & Schiffermüller, *H. confusa* Hufnagel, *H. caesia* Denis & Schiffermüller, *H. tephroleuca* Boisduval, *Mythimna impura* Hübner, *M. andereggii* Boisduval, *Cucullia absinthii* Linnaeus, *C. santonici odorata* Guenée (16), *C. lactucae* Denis & Schiffermüller, *C. umbratica* Linnaeus, *C. tanacetii* Denis & Schiffermüller (17), *Copiphana olivina* Herrich-Schäffer, *Callierges ramosa* Esper (18), *Blepharita adusta* Esper, *Acronica megacephala* Denis & Schiffermüller, *A. rumicis* Linnaeus, *Craniophora ligustri* Denis & Schiffermüller (19), *Cryphia algae* Fabricius, *C. ochsi* Boursin, *C. rapricula* Denis & Schiffermüller, *C. muralis* Forster, *Acronica euphorbiae* Denis & Schiffermüller (20), *Amphipyra pyramidea* Linnaeus, *A. tetra* Fabricius, *Mormo maura* Linnaeus (21), *Dypterygia scabriuscula* Linnaeus, *Enargia paleacea* Esper, *Cosmia affinis* Linnaeus (22), *Auchmis detersa* Esper, *Apamea monoglypha* Hufnagel, *A. crenata* Hufnagel, *A. furva* Denis & Schiffermüller, *A. maillardi* Geyer, *A. zeta* Treitschke, *A. platinea* Treitschke, *A. rubrivena* Treitschke, *Mesapamea secalis* Linnaeus, *Hydraecia micacea* Esper (23), *Calamia tridens* Hufnagel, *Hoplodrina blanda* Denis & Schiffermüller, *H. superstes* Ochsenheimer (24), *H. respersa* Denis & Schiffermüller, *Caradrina morpheus* Hufnagel, *C. selini* Boisduval, *C. aspersa* Rambur (25), *C. flavirena* Guenée, *Heliolithis viriplaca* Hufnagel, *H. maritima* de Graslin (26), *Eublemma suava* Hübner (27), *E. polygramma* Duponchel, *Emmelia trabealis* Scopoli, *Autographa aemula* Denis & Schiffermüller, *Syngrapha interrogationis* Linnaeus, *S. ain* Hochenwarth (28), *Caloptusia hochenwarthi* Hochenwarth, *Catocala nupta* Linnaeus, *C. nymphagoga* Esper, *Dysgonia algira* Linnaeus, *Lygephila lusoria* Linnaeus,

Kommentaar

1. *Malacosoma alpicola*: 1 mannetje overdag, 6 augustus, omgeving Rifugio Benevolo, Val de Rhêmes.
2. *Idaea degeneraria*: 1 ex. Pallu 1 augustus.
3. *Rheumaptera montivagata*: 2 ex. Vens-Hoog 2 augustus.
4. *Eupithecia icterata*: op de hogere plaatsen, zelfs te Le Crotte.
5. *Eupithecia pimpinellata*: 2 ex. Vens-Laag 3 augustus.
6. *Semiothisa artesiaria*: 1 mannetje Pallu 1 augustus.
7. *Ascotis selenaria*: 3 ex. Pallu 1 augustus.
8. *Catascia dilucidaria*: 2 ex. Vens-Hoog 2 augustus.
9. *Pelosia muscerda*: 3 ex. Pallu 1 augustus, op licht en smeer.
10. *Ochropleura vallesiaca*: tijdens vorige jaren 5 ex. op vier vindplaatsen, nu 12 ex. (zowel mannetjes als wijfjes) Evian 27 juli.
11. *Ogygia musiva*: 2 ex. Vens-Laag en Le Crotte, begin vliegtijd.
12. *Chersotis ocellina*: massaal zowel te Le Crotte als te Chaz Creuse.
13. *Chersotis cuprea*: 1 ex. op licht Chaz Creuse 4 augustus, 1 ex. op smeer Cerellaz 5 augustus.
14. *Chersotis fimbriola*: 3 ex. Vens-Laag 3 augustus, 1 ex. Clavel 30 juli.
15. *Heliophobus kitti*: 1 vers ex. Col de Joux 28 juli.
16. *Cucullia santonici odorata*: 1 ex. Cerellaz 25 juli, 1 ex. Evian 27 juli.
17. *Cucullia tanacetii*: 1 ex. Clavel 30 juli; zeer zeldzaam in de Aosta-vallei.
18. *Callierges ramosa*: 1 ex. Pallu 1 augustus.
19. *Craniophora ligustri*: 1 ex. Avise 31 juli, 1 ex. Pallu 1 augustus.
20. *Acronicta euphorbiae*: 1 ex. Le Crotte 26 juli, 1 ex. Col de Joux 28 juli; zeldzaam in de Aosta-vallei.
21. *Mormo maura*: 1 ex. op smeer Cerellaz 5 augustus.
22. *Cosmia affinis*: 1 ex. Pallu 1 augustus.
23. *Hydraecia micacea*: 2 ex. Pallu 1 augustus.
24. *Hoplodrina superstes*: enkele ex. te Evian, Cerellaz en Clavel; we zagen de soort nooit eerder in de Aosta-vallei.
25. *Caradrina aspersa*: Evian, Cerellaz, Vens-Hoog en Vens-Laag, telkens enkele ex.
26. *Heliothis maritima*: 1 afgevlogen ex. Cerellaz 25 juli.
27. *Eublemma suava*: 1 afgevlogen ex. Evian 27 juli.
28. *Syngrapha ain*: 7 verse ex. Col de Joux 28 juli.
29. *Calyptra thalictri*: 5 ex. Avise 31 juli.

Dankwoord

Aan Dr. F. Hellmann die me enkele malen gezelschap hield tijdens de nachtvangsten, vooral te Chaz Creuse. Ook nu weer het gemeentebestuur van Saint-Pierre om me de toestemming te verlenen de niet-verharde wegen te gebruiken boven Vetan. Aan F. Bolland voor het determineren van enkele soorten.